

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ ΑΡΙΘΜ. 196 / ΙΙΙ / 2001

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 18^η Οκτωβρίου 2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος

Μέλη : Ηλίας Βλάσσης,

Θεόδωρος Δεληγιαννάκης,

Δημόκριτος Άμαλλος, κωλυόμενου του τακτικού, Παναγιώτη Μαντζουράνη

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυόμενου του τακτικού, Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Λεωνίδα Νικολούζος,

Θεόδωρος Φορτσάκης , κωλυόμενου του τακτικού, Χαρίσιου Ταγαρά και

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυόμενου του τακτικού, Νικολάου Βέττα

Γραμματέας : Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυομένης της τακτικής, Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου

Θέμα της Συνεδρίασης, ήταν η από 2.1.2001, 14.5.2001, 27.6.2001 και 8.8.2001 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία **FBV-ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.** (εφεξής FBV ή Νέα Τράπεζα) από τα πιστωτικά ιδρύματα ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ (εφεξής ΑΤΕ) και THE BANK OF NOVA SCOTIA SA (εφεξής BNS) και τους Σταμάτιο Ρέστη, Βασίλειο και Ιωάννη Σαραντίτη, Δημήτριο Θεοδωράκη, Ματρώνα Έγκον, Αθανάσιο Μαρτίνο, Βασίλειο και Αχιλλέα Κωνσταντακόπουλο, Αθανάσιο Τσουκαλά και Πέτρο Δούκα (εφεξής όλα τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα ως «Ιδιώτες Επενδυτές»).

Στη συνεδρίαση παρέστησαν: α) η ΑΤΕ δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της, Αλεξάνδρου Μεταξά, β) η BNS δια του πληρεξουσίου δικηγόρου, Δημητρίου Κοκκάλη και γ) εκ των Ιδιωτών Επενδυτών, ο Σταμάτιος Ρέστης δια του πληρεξουσίου δικηγόρου, Ζαφείρη Χατζηδημητρίου..

Στην αρχή της Συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε την μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, η οποία πραγματοποιείται σε δύο φάσεις: α) με την ίδρυση νέας εταιρείας, επί της οποίας έλεγχο θα έχει η ΑΤΕ και β) με την εξαγορά από την νέα εταιρεία στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που διαθέτει η BNS στην Ελλάδα, δεδομένου ότι δεν θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην αγορά την οποία αφορά και με την προϋπόθεση ότι θα τροποποιηθεί η χρονική διάρκεια της υποχρέωσης παράλειψης ανταγωνισμού που καλούνται να αναλάβουν Ιδιώτες Επενδυτές. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι

---

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β'/4.4.2001), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραληφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλήφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

συντάχθηκαν με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξαν τις θέσεις των παρισταμένων μερών, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 1^η Νοεμβρίου 2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικά, τα ενδιαφερόμενα μέρη,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Με τα από 2.1.2001, 14.5.2001, 27.6.2001, 8.8.2001 και 5.9.2001 έγγραφά τους, τα πιστωτικά ιδρύματα ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ και BANK OF NOVA SCOTIA S.A. και οι νεοσύστατες αλλοδαπές επιχειρήσεις BIOLEAD INVESTMENTS LTD, CAPLIFE INVESTMENTS LTD, KERRYGOLD INVESTMENTS LTD, WT HOLDINGS SA, TSINTSAR Co LTD, THALIS INVESTMENT Co LTD, ACCESS FINANCE CORP, PELFORD HOLDINGS SA, FRAME ENTERPRISES LTD, FOLD HOLDINGS INC και LORREN INVESTMENTS Co. γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την από 14.12.2000 συμφωνία ίδρυσης νέου πιστωτικού ιδρύματος, στο οποίο ήδη έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία (σχέδιο καταστατικού, Συμφωνία των αρχικών Μετόχων κλπ.) η υπό ίδρυση εταιρεία θα φέρει την επωνυμία FBB - ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και τον διακριτικό τίτλο «FBB - FIRST BUSINESS BANK SA», θα έχει έδρα την Αθήνα, διάρκεια 50 έτη, μετοχικό κεφάλαιο (μ.κ.) 30.000.000.000 δρχ. (ήτοι 80.041.085,84 Ευρώ) και σκοπό την διενέργεια, για δικό της λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία ή κοινοπραξία, του συνόλου των εργασιών και δραστηριοτήτων, που επιτρέπονται σε ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα από την κείμενη νομοθεσία.

Για την επίτευξη του σκοπού της η Νέα Τράπεζα θα αγοράσει, βάσει του από 5.9.2000 προσκομισθέντος Σχεδίου Συμφωνίας Αγοράς και Πώλησης Μετοχών, από τη μέτοχό της BNS, την τραπεζική επιχείρηση και τις δραστηριότητες της τελευταίας στην Ελλάδα, που πραγματοποιούνται μέσω των 7 καταστημάτων της. Κατά δήλωση των μερών, η BNS, μετά τη μεταβίβαση των ανωτέρω δραστηριοτήτων της στη Νέα Τράπεζα, δεν θα διεξάγει τραπεζικές εργασίες στην χώρα. Η άδειά της θα ανακληθεί ταυτόχρονα με την χορήγηση της άδειας στη Νέα Τράπεζα από την Τράπεζα της Ελλάδος. Της μεταβίβασης εξαιρούνται, βάσει της Σύμβασης Αγοράς και Πώλησης τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία: [...].

Κατά δήλωση των μερών και κατά το άρθρο 31 του σχεδίου Καταστατικού το μετοχικό κεφάλαιο (μ.κ.) της Νέας Τράπεζας θα καλυφθεί ως ακολούθως:

A.T.E.	ποσοστό συμμετοχής 44,00%
Σταμάτιος Ρέστης	21,00%
Βασίλειος Σαραντίτης	4,25%
Ιωάννης Σαραντίτης	4,25%
Δημήτριος Θεοδωράκης	7,00%

BNS SA	5,00%
Ματρώνα Έγκον	4,00%
Πέτρος Δούκας	2,00%
Αθανάσιος Τσουκαλάς	2,00%
Αθανάσιος Μαρτίνος	3,50%
Βασίλειος Κωνσταντακόπουλος	2,85%
Αχιλλέας Κωνσταντακόπουλος	0,15%

Στην από 14.12.00 Συμφωνία Μετόχων, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι η ΑΤΕ, οι Ιδιώτες Επενδυτές και η BNS επιθυμούν τη συμμετοχή της τελευταίας στο μ. κ. της Νέας Τράπεζας με ποσοστό 5% τουλάχιστον για τρία έτη. Κατά την παρ. 10.8 «Ειδική Συμφωνία ΑΤΕ και BNS», μετά την πάροδο 3 ετών από την υπογραφή της Συμφωνίας και για χρονικό διάστημα 1 έτους, η BNS θα έχει δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση, να πωλήσει όλες τις μετοχές της στην ΑΤΕ («Put Option») και η ΑΤΕ, με την άσκηση του δικαιώματος αυτού, την υποχρέωση να τις αγοράσει με συγκεκριμένο τίμημα. Αντίστοιχα, για το ίδιο χρονικό διάστημα, η ΑΤΕ έχει δικαίωμα να αγοράσει τις μετοχές της BNS («Call Option») και αντίστοιχα, με την άσκηση του δικαιώματος αυτού, η BNS υποχρεούται να πωλήσει τις μετοχές αυτές στην ΑΤΕ σε συγκεκριμένο τίμημα.

Τέλος, κατά την παρ. 10.8.6 της συμφωνίας, με ορισμένες επιφυλάξεις, στην περίπτωση που η ΑΤΕ επιθυμεί να πωλήσει τουλάχιστον 10% των μετοχών που έχει στην εταιρεία, υποχρεούται να εξασφαλίσει ότι ο υποψήφιος αγοραστής θα απευθύνει ισχυρή και δεσμευτική πρόταση στην BNS, να αγοράσει ταυτόχρονα και όλες τις μετοχές αυτής με το ίδιο τίμημα ανά μετοχή και τους ίδιους όρους, που έχει προσφέρει και για την αγορά των μετοχών της ΑΤΕ. Στην περίπτωση αυτή, η BNS δεν υποχρεούται να πωλήσει τις μετοχές της στην εταιρεία, εκτός εάν αποδεχθεί την προσφορά.

II. α) Η ΑΤΕ συστάθηκε στις 27.6.1929, έδρα της είναι η Αθήνα και σκοπός της η διενέργεια τραπεζικών εργασιών και υπηρεσιών, στις οποίες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η χορήγηση δανείων, πιστώσεων με ανοιχτό αλληλόχρεο λογαριασμό, προμήθεια χρησίων για τη γεωργία ειδών, διευκόλυνση συνεταιριστικών οργανώσεων, κλπ.. Είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α) από τον Δεκέμβριο 2000 και βασικός μέτοχος της είναι το ελληνικό δημόσιο, το οποίο συμμετέχει στο μετοχικό της κεφάλαιο σε ποσοστό 75% περίπου.

Η ΑΤΕ διαθέτει δίκτυο 440 καταστημάτων, ενώ σύντομα αναμένεται η λειτουργία και 30 νέων καταστημάτων στο λεκανοπέδιο Αττικής. Επίσης, δραστηριοποιείται στο εξωτερικό με πέντε (5) καταστήματα (Φρανκφούρτη, Μόναχο, Στουτγάρδη, Ντίσελντορφ και Βερολίνο), τα οποία εκτελούν κυρίως εργασίες καταθέσεων και χορηγήσεων ενώ σύντομα θα προσφέρουν και προϊόντα θυγατρικών εταιρειών της τράπεζας.

Ο κύκλος εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4β και εξειδικεύεται για τα πιστωτικά ιδρύματα στο άρθρο 4στ παρ. 4 περίπτωση α, εδαφ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, της ΑΤΕ στην εθνική αγορά για τα έτη 1999 και 2000 ανήλθε, κατά δήλωσή της, σε [...]δισεκ. δρχ ή [άνω του 1 δισεκ.] ΕΥΡΩ και [...]δισεκ. δρχ ή [άνω του 1 δισεκ.] ΕΥΡΩ αντίστοιχα.

β) Η BNS έχει έδρα στον Καναδά, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στη Βόρεια Αμερική, απασχολεί συνολικά περί τους 41.000 υπαλλήλους και παρέχει προσωπικές, εμπορικές, επιχειρησιακές και επενδυτικές τραπεζικές υπηρεσίες τόσο σε ιδιώτες όσο και σε επιχειρήσεις και κυβερνήσεις σε περισσότερες από 50 χώρες στον κόσμο. Στην Ελλάδα απέκτησε άδεια λειτουργίας το 1967 και σήμερα διαθέτει επτά (7) υποκαταστήματα και απασχολεί 147 υπαλλήλους.

Κατά δήλωση των μερών, ο κύκλος εργασιών των δραστηριοτήτων της BNS που θα μεταβιβασθούν στην υπό ίδρυση τράπεζα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4β και εξειδικεύεται για τα πιστωτικά ιδρύματα στο άρθρο 4στ παρ. 4 περίπτωση α, εδαφ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, στην εθνική αγορά για τα έτη 1999 και 2000 ανήλθε σε [...] δισεκ. δρχ ή [άνω των 50 εκατ.] ΕΥΡΩ και [...] δισεκ. δρχ ή [άνω των 50 εκατ.] ΕΥΡΩ αντίστοιχα.

γ) Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, και οι περισσότεροι των Ιδιωτών επενδυτών, έχουν επιχειρηματική δραστηριότητα. Ειδικότερα:

- Ο Σταμάτιος Ρέστης ελέγχει τις Κυπριακές εταιρείες BIOLEAD INVESTMENTS LTD, CAPLIFE INVESTMENTS LTD και KERRYGOLD INVESTMENTS LTD και τις ελληνικές ATHENS GOLF CLUB AE (αθλητικές εκδηλώσεις και εστιάσεις), ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΚΡΟΑΜΑΤΟΣ AE (επιχειρήσεις θεάματος), ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΠΕΤΡΟΚΛΑΜΠ ΕΠΕ (εκμετάλλευση χώρων αναψυχής), FRUITA AE (εμπορική, εισαγωγική, εξαγωγική εταιρεία) και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ AE (επισκευές, μετασκευές πλοίων).
- Ο Αθανάσιος Τσουκαλάς ελέγχει τις Λιβεριανές εταιρείες FRAME ENTERPRISES LTD, FOLD HOLDINGS INC και LORREN INVESTMENTS Co.
- Ο Αθανάσιος Μαρτίνος, την Κυπριακή εταιρεία TRENDGLOBAL HOLDING LTD.
- Ο Δημήτριος Θεοδωράκης, ελέγχει την Κυπριακή εταιρεία TSINTSAR Co LTD και συμμετέχει με ποσοστό 28% στο μ.κ. της εταιρείας SWISSTECH ΕΛΛΑΣ ΑΤΕΒΕ (αντιπροσώπευση αλλοδαπών εταιρειών και εμπορία μηχανημάτων).
- Οι Βασίλειος και Ιωάννης Σαραντίτης ελέγχει την αλλοδαπή WT HOLDINGS SA
- Οι Βασίλειος και Αχιλλέας Κωνσταντακόπουλος την Λουξεμβουργιανή εταιρεία συμμετοχών PELFORD HOLDING SA και τις ελληνικές ΚΟΣΤΑΚΡΟΥΖΙΝΓΚ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΑΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΠΥΛΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ και ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ.
- Η Ματρώνα Έγκον, την Κυπριακή εταιρεία THALIS INVESTMENT Co LTD, την AGRAVLOS SHIPPING CO SA, που εδρεύει στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους, και την ελληνική ΣΕΙΡΙΟΣ ΑΕ (εκμετάλλευση ιδιόκτητων ακινήτων και την διαχείριση ιδιόκτητου σταθμού αυτοκινήτων)
- Ο Πέτρος Δούκας δεν ελέγχει καμία εταιρεία.

III. Όπως προεκτέθηκε οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση για την ίδρυση της Νέας Τράπεζας, ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ και BANK OF NOVA SCOTIA SA δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών εν γένει. Στον εν λόγω κλάδο διακρίνονται πολλές ξεχωριστές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, όπως η λιανική τραπεζική (retail banking), η παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες (private banking), η παροχή καινοτομικού κεφαλαίου

(venture capital), η παροχή επενδυτικών πιστώσεων και υπηρεσιών (investment banking), η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε μεγάλες επιχειρήσεις (corporate banking) κ.λ.π. Η διάκριση αυτή ακολουθείται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σειρά αποφάσεων της βάσει του Κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων (βλ. αποφάσεις IV/M 391, IV/M 213 κ.ά).

Στην υπό κρίση συγκέντρωση δεν είναι σκόπιμη η εξέταση του ζητήματος, εάν οι ειδικότερες αγορές προϊόντων και υπηρεσιών του τραπεζικού τομέα αποτελούν ξεχωριστές σχετικές αγορές, δεδομένου ότι, όπως αναλύεται παρακάτω, λόγω των σχετικά μικρών μεριδίων που κατέχουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στον ελληνικό τραπεζικό κλάδο γενικότερα, σε καμία περίπτωση δεν τεκμηριώνεται δεσπόζουσα θέση ή ενίσχυση της θέσης αυτής.

Έχει γίνει δεκτό (βλ. απόφαση IV/M 319) ότι ορισμένες υπηρεσίες, όπως οι εργασίες λιανικής τραπεζικής (retail banking) και σε κάποιο βαθμό οι εργασίες επενδύσεων, προσφέρονται κυρίως εντός των εθνικών συνόρων, λόγω της προτίμησης των πελατών να συναλλάσσεται στη γλώσσα του με υποκατάστημα τοπικής τράπεζας κυρίως λόγω της παραδοσιακής σχέσης του με αυτήν. Επομένως, ως σχετική γεωγραφική αγορά, όσον αφορά τις εργασίες της λιανικής τραπεζικής (retail banking), μπορεί να θεωρηθεί η ελληνική επικράτεια. Όσο αφορά όμως τις αγορές χρήματος (financial markets), συναλλάγματος και τα παράγωγα προϊόντα (derivative trading) μπορεί να θεωρηθεί ότι σχετική γεωγραφική αγορά είναι κυρίως η διεθνής αγορά, μολονότι οι εργασίες αυτές συνήθως παρέχονται από εθνικά υποκαταστήματα (βλ. σχετική απόφαση IV/M 319). Ωστόσο, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν δεν κρίνεται απαραίτητη η ειδικότερη οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς αλλά ως σχετική γεωγραφική αγορά στην κρινόμενη υπόθεση θεωρείται το σύνολο της ελληνικής Επικράτειας.

IV.α) Κατά το άρθρο 4 παρ. 2, εδαφ. β' του Ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται, όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της συγκέντρωσης βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 (98/C 66/02), ο έλεγχος που αποκτάται μπορεί να είναι αποκλειστικός ή κοινός. Και στις δύο περιπτώσεις, ο έλεγχος ορίζεται ως η δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης με βάση δικαιώματα, συμβάσεις ή οποιαδήποτε άλλα μέσα. Κοινός έλεγχος υφίσταται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις ή πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν αποφασιστική επιρροή σε μία άλλη επιχείρηση. Ως αποφασιστική επιρροή με την έννοια αυτή νοείται, κατά κανόνα, η εξουσία αναστολής ενεργειών που καθορίζουν την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά μιας επιχείρησης. Σε αντίθεση με τον αποκλειστικό έλεγχο, ο οποίος παρέχει την εξουσία καθορισμού των στρατηγικών αποφάσεων σε μία επιχείρηση από συγκεκριμένο μέτοχο, ο κοινός έλεγχος χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα δημιουργίας αδιεξόδου, λόγω της εξουσίας ενός ή περισσότερων μητρικών επιχειρήσεων να απορρίπτουν τις προτεινόμενες στρατηγικές αποφάσεις. Ως εκ τούτου, οι μέτοχοι αυτοί πρέπει να καταλήξουν σε μια από κοινού συνεννόηση για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής της κοινής επιχείρησης. Σε εξαιρετικές δε

περιπτώσεις, ένας μόνο μέτοχος είναι σε θέση να ασκεί αρνησικυρία στις στρατηγικές αποφάσεις που λαμβάνει μία επιχείρηση, αλλά δεν μπορεί, από μόνος του, να επιβάλει τις εν λόγω αποφάσεις. Αυτό συμβαίνει και όταν η απαιτούμενη απαρτία για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων δημιουργεί στην πράξη δικαίωμα αρνησικυρίας μόνο εκ μέρους ενός από τους μειοψηφούντες μετόχους. Στην περίπτωση αυτή, ο μέτοχος αυτός έχει το ίδιο επίπεδο επιρροής που διαθέτουν κατά κανόνα περισσότεροι μέτοχοι που έχουν κοινό έλεγχο, δηλ. εξουσία για ανατολή λήψης στρατηγικών αποφάσεων. Ωστόσο, ο εν λόγω μέτοχος δεν διαθέτει τις εξουσίες που παρέχονται, κατά κανόνα, σε μία επιχείρηση που διαθέτει αποκλειστικό έλεγχο, δηλ. την εξουσία επιβολής στρατηγικών αποφάσεων. Καθόσον ο μέτοχος αυτός μπορεί να δημιουργήσει αδιέξοδο όπως στις συνθήκες περιπτώσεις του κοινού ελέγχου, αποκτά αποφασιστική επιρροή και συνεπώς έλεγχο κατά την έννοια του νόμου.

Στην υπό κρίση υπόθεση διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) Με την από 14.12.2000 Συμφωνία Μετόχων ιδρύεται νέα εταιρεία (FBB) στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας συμμετέχουν 2 πιστωτικά ιδρύματα (ΑΤΕ, ΒΝΣ) και 10 φυσικά πρόσωπα, με επιχειρηματική δραστηριότητα. Μετά τη σύστασή της, η FBB θα αποκτήσει βάσει Σύμβασης Αγοραπωλησίας, την επιχειρηματική δραστηριότητα της μίας των ιδρυτικών της εταιρειών (ΒΝΣ) στην Ελλάδα, και η τελευταία θα πάψει να δραστηριοποιείται στη χώρα.

β) Από τη σύνθεση του μ. κ. της FBB δεν προκύπτει αποκλειστικός έλεγχος αυτής από κανένα από τους ιδρυτές-μετόχους της, δεδομένου ότι ο μεγαλύτερος μέτοχος, η ΑΤΕ, θα κατέχει μόνο το 44% του μ.κ. της, ο επόμενος μεγαλύτερος Στ. Ρέστης 21% και οι λοιποί 10 μέτοχοι, καθένας χωριστά, μερίδια κάτω του 5%.

γ) Κατά το άρ. 20 του σχεδίου Καταστατικού, αλλά και σύμφωνα με τη Συμφωνία Μετόχων, που κατά δήλωσή τους βρίσκεται σε ισχύ, η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) της FBB θα βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται/αντιπροσωπεύονται σ' αυτή μέτοχοι εκπροσωπώντας τουλάχιστον το 1/5 του καταβεβλημένου μ.κ. και λαμβάνει αποφάσεις με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση. Εξαιρετική απαρτία 2/3 απαιτείται όπου νόμος ορίζει.

δ) Παρότι στο άρ. 9 του Καταστατικού προβλέπεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της FBB (i) θα αποτελείται από 3 έως 15 μέλη, εκλεγόμενα από την Γ.Σ. αυτής με μυστική ψηφοφορία και κατά απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται σ' αυτή και (ii) θα βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σ' αυτό το 1/2 πλέον 1 των μελών και οι αποφάσεις θα λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρισταμένων μελών, χωρίς να υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου σε περίπτωση ισοψηφίας, στα άρθρα 8 και 9 της από 14.12.00 Συμφωνίας Μετόχων προβλέπεται - όπως και ισχύει τελικά τουλάχιστον για το πρώτο Δ.Σ. της εταιρείας - ότι θα αποτελείται από 11 μέλη από τα οποία 4 θα προτείνονται από την ΑΤΕ, 2 από τον Στ. Ρέστη και από 1 μέλος από τους (i) Δημ. Θεοδωράκη, (ii) Μ. Εγκον, (iii) Π. Δούκα και Αθ. Τσουκαλά και (iv) Βασίλειο και Ιωάννη Σαραντίτη, ενώ το 11ο μέλος θα είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος.

ε) Κατά τις παρ. 8.3 και 8.5 της Συμφωνίας, το 11μελές Δ.Σ. της FBB θα βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τουλάχιστον 7 μέλη του, και τουλάχιστον 1 από αυτά έχει προταθεί από την ΑΤΕ.

Λαμβάνει τις αποφάσεις του με απλή πλειοψηφία των ψήφων των μελών που παρίστανται στη συνεδρίαση. Εξαιρετικά, απαιτείται πλειοψηφία 8 μελών, για αποφάσεις που αφορούν, μεταξύ άλλων, (i) καθορισμό της στρατηγικής της εταιρείας, (ii) οποιοδήποτε θέμα που συνιστά απόκλιση από τον τελευταίο εγκεκριμένο και εφαρμοζόμενο Ετήσιο Προϋπολογισμό ή και Ετήσιο Επιχειρηματικό Σχέδιο και (iii) εκλογή του Διευθύνοντα Συμβούλου και εκχώρηση αρμοδιοτήτων σ' αυτόν.

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι, η μέτοχος μειοψηφίας ΑΤΕ θα ασκεί έλεγχο στην υπό ίδρυση Τράπεζα FBB, αφού θα έχει τη δυνατότητα ματαίωσης της λήψης αποφάσεων που αφορούν στην εμπορική στρατηγική συμπεριφορά της (Βλ. και αποφ. ΕΑ 78/II/1999 INFO QUEST-ΙΑΣΩΝ, 79/II/1999 INFO QUEST-AMERICAN COMPUTERS & ENGINEERS, 169/III/2000 ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και CAISSE NATIONALE DE CREDIT AGRICOLE S.A.).

Όσον αφορά την περίπτωση κοινού ελέγχου, αυτός θα μπορούσε να ασκείται επί της Νέας Τράπεζας αφενός από την ΑΤΕ και αφετέρου από τα 10 φυσικά πρόσωπα/επιχειρηματίες, σε περίπτωση που οι τελευταίοι δρούσαν συλλογικά εκ των πραγμάτων λόγω ισχυρών κοινών συμφερόντων μεταξύ τους ή ασκούσαν σκοπίμως κοινή πολιτική.

Τα 10 φυσικά πρόσωπα θα ορίζουν από κοινού τον Αντιπρόεδρο της FBB και θα προτείνουν τον Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, ο οποίος θα επιλέγεται από το Δ.Σ. της με αυξημένη πλειοψηφία 8 μελών και θα έχει όλες τις εξουσίες και αρμοδιότητες διοίκησης και διαχείρισης της εταιρείας που θα του ανατεθούν από το Δ.Σ.. Σε περίπτωση που τα άνω φυσικά πρόσωπα διαφωνήσουν στην επιλογή των δύο (προτεινομένων από αυτούς) μελών του Δ.Σ. δημιουργείται αδιέξοδο, καθώς δεν υφίσταται σχετική πρόβλεψη στη Συμφωνία Μετόχων ή στο Καταστατικό.

Παρά ταύτα, τα ανωτέρω δεν επαρκούν για να στοιχειοθετήσουν κοινή δράση των Ιδιωτών Επενδυτών και κοινό έλεγχο της Νέας Τράπεζας από αυτούς και την ΑΤΕ.

Συνεπώς, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η υπό κρίση υπόθεση αφορά συγκέντρωση, που εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 4επ. του Ν.703/77, όπως ισχύει, και η οποία πραγματοποιείται σε δύο φάσεις. Σε πρώτη φάση ιδρύεται νέα εταιρεία (FBB) η οποία σε δεύτερη φάση, θα αγοράσει από την μέτοχο μειοψηφίας (5%) BNS, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, που η τελευταία έχει στην Ελλάδα (πλην ορισμένων, που αναφέρονται ανωτέρω). Η δε πωλήτρια, BNS, μετά την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των δραστηριοτήτων της στην Νέα Τράπεζα, δεν θα ασκεί αυτόνομη δραστηριότητα και δεν θα συμμετέχει σε καμία άλλη επιχείρηση στη χώρα.

β) Κατά την παρ. 1. του άρ. 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε 10 εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν: α) με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών, που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον 35% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από

τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε 150.000.000 Ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 15.000.000 Ευρώ. Κατά την παρ. 2 του ιδίου άρθρου η προθεσμία των 10 ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται ανωτέρω, ενώ κατά την παρ. 3 σε γνωστοποίηση υποχρεούνται: α) σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η καθεμία από αυτές, β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων, που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

Η εν λόγω συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση για το λόγο ότι πληρούται η μία τουλάχιστον των δύο προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος, αυτή του κύκλου εργασιών.

Συνεπώς, υπήρχε υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της συγκέντρωσης, πράγμα το οποίο έπραξαν εμπρόθεσμα τα συμμετέχοντα μέρη και συνεπώς και η ΑΤΕ, αφού η από 14.12.2000 συμφωνηθείσα συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 2.1.2001.

γ) Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Η θέση που κατέχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη με βάση το σύνολο του ενεργητικού τους, της καταθέσεις τους, τις χορηγήσεις, τα υποκαταστήματα ανά τη χώρα και τον αριθμό των εργαζομένων, σε σχέση με τα αντίστοιχα συνολικά μεγέθη των Τραπεζών που λειτουργούν στη χώρα μας είναι τέτοια που δεν εκτιμάται ότι θα προκαλέσει περιορισμό του ανταγωνισμού, που θα προέκυπτε από την λειτουργία ή την ενίσχυση προϋπάρχουσας δεσπόζουσας θέσης.

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, της 31.12.00, δραστηριοποιούνται συνολικά τριάντα πέντε (35) τράπεζες (14 ελληνικές και 21 αλλοδαπές), πέντε (5) ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί (Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων, Ασπίς Στεγαστική, Ε.Τ.Β.Α και Ε.Τ.Ε.Β.Α) καθώς και δέκα τρεις (13) συνεταιριστικές τράπεζες.

Λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών που υποδηλώνουν τη σχετική θέση που κατέχει μία τράπεζα στον πιστωτικό κλάδο (ήτοι σύνολο ενεργητικού, καταθέσεις κάθε μορφής, χορηγήσεις) αλλά και του εύρους και της ποικιλίας των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, η Εθνική Τράπεζα κατέχει την πρώτη θέση.

Η υπό ίδρυση Τράπεζα FBB, μετά την εξαγορά των περιουσιακών στοιχείων της BNS, θα κατέχει μερίδια κάτω του 1% τόσο στο σύνολο των καταθέσεων όσο και στα σύνολα των χορηγούμενων πιστώσεων και του ενεργητικού των εταιρειών του κλάδου. Η δε ΑΤΕ φέρεται να συγκεντρώνει το 9,93% του συνόλου των καταθέσεων (η ΕΤΕ το 30,98% και η ALPHA το 16,69%), το 13,84% του συνόλου των χορηγήσεων (η ΕΤΕ το 20,81% και η ALPHA το 16,81%) και το 9,95% του συνόλου

του ενεργητικού (η ΕΤΕ το 26,33% και η ALPHA το 16,96%). Τα μέρη δίνουν μερίδια περί το 0,5% όσον αφορά την BNS, ενώ για την ΑΤΕ δίνουν μερίδια 13%, 18% και 12% αντίστοιχα.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, μετά την πώληση της ΙΟΝΙΚΗΣ και την συγχώνευση της ΕFG EUROBANK με την ΕΡΓΑΣΙΑΣ, χαρακτηρίζεται από την παρουσία δύο ισχυρών ομίλων της ΕΘΝΙΚΗΣ και της ALPHA ενώ σημαντικοί ανταγωνιστές είναι οι όμιλοι της ΑΤΕ της ΕFG EUROBANK ERGASIAS, της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ και της ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Όσον αφορά την παρουσία των ξένων τραπεζών την σημαντικότερη θέση κατέχουν η CITIBANK και η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ, οι οποίες συγκεντρώνουν το 4,7% και 1,32% αντίστοιχα του συνόλου των καταθέσεων, το 2% και 2,26% αντίστοιχα του συνόλου των χορηγήσεων ενώ κατέχουν το 3,35% και 1,36% αντίστοιχα του συνολικού ενεργητικού.

Η τάση συγκέντρωσης που χαρακτηρίζει την ελληνική τραπεζική αγορά δεν αναμένεται ότι θα περιορίσει τον ανταγωνισμό, αντίθετα αυτός εκτιμάται πως θα ενταθεί λόγω της συμμετοχής της χώρας μας στο ενιαίο νομισματικό και οικονομικό περιβάλλον της ΟΝΕ, αλλά και των τεχνολογικών εξελίξεων, που έχουν ραγδαίους ρυθμούς.

Ειδικότερα η τεχνολογική πρόοδος, όπως αυτή εκφράζεται μέσω των προοπτικών ανάπτυξης που έχουν τα συστήματα προσφοράς εξ αποστάσεως τραπεζικής εξυπηρέτησης, θα εντείνει ακόμη περισσότερο τον ανταγωνισμό μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων. Επιπλέον οι μικρές Τράπεζες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στην προσφορά επιλεκτικών υπηρεσιών και προϊόντων που απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών

δ) Οι «δευτερεύοντες περιορισμοί» είναι εκείνοι που συμφωνούνται μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών μιας συγκέντρωσης και περιορίζουν την ελευθερία δράσης τους στην αγορά.

Οι εν λόγω περιορισμοί για να είναι σύννομοι πρέπει, σύμφωνα με την ανακοίνωση (2001/C 188/03) της Επιτροπής σχετικά με τους δευτερεύοντες περιορισμούς, να είναι άμεσα συνδεδεμένοι με το κύριο αντικείμενο της συγκέντρωσης και αναγκαίοι για την πραγματοποίησή της, υπό την έννοια ότι, εάν δεν υπήρχαν, η συγκέντρωση δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ή θα μπορούσε μόνο υπό περισσότερο αβέβαιες συνθήκες, με αισθητά υψηλότερο κόστος, σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με πολύ περισσότερες δυσχέρειες. Για να προσδιορισθεί δε εάν ένας περιορισμός είναι αναγκαίος ή όχι, πρέπει να ληφθεί υπόψη όχι μόνο η φύση του, αλλά επίσης να εξασφαλιστεί ότι η διάρκεια, το αντικείμενο και το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του δεν υπερβαίνουν εκείνα που εύλογα απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

Οι ρήτρες που περιορίζουν το δικαίωμα του πωλητή να αγοράζει ή να διακρατεί μετοχές σε εταιρεία που ανταγωνίζεται τη μεταβιβαζόμενη επιχείρηση θεωρούνται ότι σχετίζονται άμεσα με τη συγκέντρωση και είναι απαραίτητες για την πραγματοποίησή της, εκτός αν απαγορεύουν στον πωλητή να αγοράζει ή να διακρατεί για επενδυτικούς σκοπούς μετοχές που δεν του παρέχουν, άμεσα ή έμμεσα, διαχειριστικές λειτουργίες ή ουσιαστική επιρροή σε εταιρεία που ανταγωνίζεται τη μεταβιβαζόμενη επιχείρηση.

Οι υποχρεώσεις μη άσκησης ανταγωνισμού που επιβάλλονται στον πωλητή κατά τη μεταβίβαση μιας επιχείρησης ή τμήματός της μπορούν να είναι αναγκαίες για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και να συνδέονται άμεσα με αυτήν, υπό την έννοια ότι για να μπορέσει να επωφεληθεί πλήρως από την αξία των μεταβιβαζομένων περιουσιακών στοιχείων, ο αγοραστής πρέπει να απολαύει κάποιας προστασίας από τον ανταγωνισμό του πωλητή, η οποία θα του επιτρέψει να εξασφαλίσει την αφοσίωση της πελατείας και να αφομοιώσει την αποκτώμενη τεχνογνωσία.

Η μέχρι τώρα εμπειρία της ΕΕ κατέδειξε ότι όταν η μεταβίβαση επιχείρησης περιλαμβάνει στοιχεία φήμης και πελατείας και τεχνογνωσίας, οι ρήτρες μη ανταγωνισμού δικαιολογούνται γενικά για περιόδους έως και τριών ετών, ενώ όταν η μεταβίβαση περιλαμβάνει μόνο τη φήμη και πελατεία, οι ρήτρες δικαιολογούνται για περιόδους έως και δύο ετών. Το δε γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής μιας ρήτρας μη ανταγωνισμού θα πρέπει κανονικά να περιορίζεται στη ζώνη στην οποία ο πωλητής προσέφερε τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες πριν τη μεταβίβαση. Τέλος, η ισχύς των ρητρών μη ανταγωνισμού πρέπει να περιορίζεται στα προϊόντα και σε υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο δραστηριότητας της μεταβιβαζόμενης επιχείρησης.

Οι ρήτρες μη προσέλευσης προσωπικού θα πρέπει να εκτιμώνται με τον ίδιο τρόπο όπως οι ρήτρες μη ανταγωνισμού.

Στην υπό κρίση υπόθεση υφίστανται οι παρακάτω δευτερεύοντες περιορισμοί:

Στο άρθρο 16 παρ. 1 της από 14.12.00 Συμφωνίας ορίζεται ότι οι Ιδιώτες Επενδυτές για όσο χρόνο θα δεσμεύονται από τη Συμφωνία, δεν θα συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα σε τράπεζα, στην Ελλάδα, η οποία ανταγωνίζεται ή επιδιώκει να ανταγωνιστεί την νεοϊδρυθείσα επιχείρηση (εκτός από παθητικές επενδύσεις σε Τράπεζες εισηγμένες στο ΧΑΑ, οι οποίες δεν υπερβαίνουν σε ποσοστό το 5% του μ.κ. των εταιρειών αυτών). Της υποχρέωσης αυτής εξαιρούνται οι Αθ. Τσουκαλάς και Π. Δούκας καθώς επίσης και η ΑΤΕ.

Κατά την συζήτηση της υποθέσεως κατατέθηκε ότι οι Αθ. Τσουκαλάς και Π. Δούκας, εξαιρούνται της παραπάνω δέσμευσης, λόγω του ότι ασχολούνται με τα τραπεζικά θέματα, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει με τους λοιπούς ιδιώτες επενδυτές, για τους οποίους στόχος του περιορισμού είναι να εστιάσουν το ενδιαφέρον και τις προσπάθειές τους στην υπό ίδρυση Τράπεζα FBB.

Στην παρ. 5.05 «Μη Ανταγωνισμός» του Σχεδίου Συμφωνίας Αγοράς και Πώλησης Μετοχών αναφέρεται ότι, «από και μετά την Ημερομηνία Ολοκλήρωσης της Συμφωνίας για ένα διάστημα τριών (3) ετών, ο Πωλητής (ήτοι η BNS), ο ίδιος είτε μέσω συνδεδεμένων με αυτόν (επιχειρήσεων) δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν είτε μέσω καταστήματος είτε μέσω άλλου ιδρύματος με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, για τον ίδιο ή γι' αυτούς, εργασίες οι οποίες θα είναι ανταγωνιστικές με την Επιχείρηση όπως διεξάγεται κατά την Ημερομηνία Ολοκλήρωσης της Συμφωνίας. Από την ανωτέρω απαγόρευση εξαιρείται η επένδυση από τον Πωλητή ή η απόκτηση ή σύναψη εμπορικού καθολικού, συγχώνευσης ή μορφής κοινοπραξίας ή ομόρρυθμης εταιρείας με φυσικό πρόσωπο, το οποίο δεν έχει περισσότερο του 10% των συνολικών ενοποιημένων εσόδων προερχομένων από ανταγωνιστική επιχείρηση στην Ελλάδα, υπό τον όρο ότι δεν θα χρησιμοποιεί την επωνυμία “The Bank of Nova Scotia”. Όσον αφορά τα στοιχεία της «Διατηρημένης Επιχείρησης» ο Πωλητής δεν

υπόκειται σε περιορισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα ιδρύσει μόνιμο ίδρυμα στην Ελλάδα για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, αλλά μπορεί να διατηρήσει ένα μικρό γραφείο στην Ελλάδα, μέσω του οποίου θα μπορέσει να εισπράξει τα «Εξαιρούμενα Δάνεια».

Επίσης στην παρ. 5.06 «Οχι Δελεασμός» αναφέρεται ότι ο Πωλητής (ήτοι η BNS), από και μετά την Ημ/νία Κλεισίματος για χρονικό διάστημα τριών (3) χρόνων, μετά την Ημερομηνία Ολοκλήρωσης, η BNS και οι θυγατρικές της δεν θα προτρέψουν, άμεσα ή έμμεσα, οποιουσδήποτε από τους υπαλλήλους της πωληθείσας επιχείρησης ή πελάτη αυτής, να παύσει να συνεργάζεται με την πωληθείσα επιχείρηση χωρίς τη συγκατάθεση του Αγοραστή δηλ της Νέας Τράπεζας.

Κατά την κρίση της Επιτροπής, ο περιορισμός της παρ. 1 του άρθρου 16 της από 14.12.00 Συμφωνίας δεν κρίνεται αναγκαίος για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και ως εκ τούτου θα πρέπει να απαλειφθεί. Οι λοιποί περιορισμοί είναι άμεσα συνδεδεμένοι με την υπό κρίση συγκέντρωση, αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της και δεν υπερβαίνουν το λογικό και αναγκαίο μέτρο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφαινεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσης της από 2.1.2001 γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, η οποία πραγματοποιείται με την από 14.12.2000 Συμφωνία για την ίδρυση του πιστωτικού ιδρύματος FBB-ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ από την ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ, την BANK OF NOVA SCOTIA S.A. και 10 ιδιώτες επενδυτές και την μετέπειτα απόκτηση από την νεοϋδρυθείσα τράπεζα της επιχειρηματικής δραστηριότητας της BANK OF NOVA SCOTIA S.A. στην Ελλάδα.

Η απόφαση εκδόθηκε την 1^η Νοεμβρίου 2001.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης (ΦΕΚ Β' 361/4.4.2001).

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την απόφαση

Δημήτρης Τζουγανάτος

Θεόδωρος Δεληγιαννάκης

Η Γραμματέας

Αικατερίνη Τριβέλη